

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 122.

CLEVELAND, O., SATURDAY MORNING, MAY 23rd, 1931.

LETO XXXIII—VOL. XXXIII

Znamenit učenjak je žalostno umrl v večnem ledu v polarnih krajih

West Station, Grenlandija, 18. maja, via Berlin, 21. maja. Zopet je bila razkrita nova skrivnost tajinstvenih polarnih krajev, ko je dospela danes sem ekspedicija na smučeh in pripeljala s seboj truplo znamenitega nemškega znanstvenika dr. Wegenerja, ki je vodil polarno ekspedicijo v severne kraje. Rešilno moštvo je našlo truplo dr. Wegenerja nekako 40 milj od obrežja na mestu, kamor se je podal z Grenlandcem Rasmusom, da pripelje pomoč ostalemu moštvu svoje ekspedicije. Truplo je bilo zavito v dva blanketa in v kožuho, v kateri je bil velik sploščeni žagel, kar je naredil zvesti njegov spremljevalec. Sani, na katerih se je peljal dr. Wegener, so bile zasajene v sneg. Še precej dobro ohranjeno truplo dr. Wegenerja kaže, da znanstvenik ni zmrznil, pač pa je umrl radi strašnih naporov, katere je moral prestati, ko je hitel s sanmi preko štirideset dni po ledenih poljanah svojem na pomoč. Nobena zgodovina ne bo mogla pisati o dogodkih, ki so se pripetili na večnem ledu. Strežnik Wegenerja, Rasmus, je tudi zmrznil ali sicer umrl kmalu potem, in je bil edina priča smrti dr. Wegenerja. Preostanke njegovega šotora so našli kakih 20 milj proč od mesta, kjer so odkrili truplo dr. Wegenerja. Nova ekspedicija v polarne kraje se pripravlja prihodnji mesec. Vodil jo bo brat umrlega dr. Wegenerja, dr. Kurt Wegener. Mnogo znamenitih znanstvenikov je že umrlo v večnem ledu polarnih krajev, ko so hoteli svetu podati nove znamenitosti in opis krajev, kamor le redko zaide človeška noga.

14 dijakov aretiranih v puntu na univerzi

Philadelphia, 22. maja.—Med dijaki državne Pennsylvanije univerze je včeraj nastal nenadoma punkt, ki je zavzel tak obseg, da je moral na lice mesta nad 200 policistov, katerim se je šele po enournem boju posrečilo narediti red. Štirinajst študentov je bilo aretiranih. Kaj je bil vzrok nenadnega punta, se še ne ve.

Nespametna dekleta

Miss Margaret Mudd, 5604 Linton Ave., se je sinoči mudila na obisku pri Miss Sophiji Koster, 3699 E. 59th St. Proti polnoči je Miss Koster spremljala Miss Zidel proti domu, ko sta spotoma sprejeli povabilo dveh avtomobilistov, ki sta se ponudila, da ju peljeta domov. Namesto domov, je pa šlo na samotna pota, in le z veliko težavo se je dekletoma posrečilo skočiti z avtomobila in sporočiti stvar policiji.

Bender obravnava

George Bender, bivši državni senator in komisar mestnega stadiona, se bo moral zagovarjati 8. junija na Common Pleas sodnji radi krive prisige in poneverbe. Njegova varščina do obravnave je bila določena na \$5000.00, dasi so zagovorniki zahtevali, da znaša varščina samo \$1000, kar je pa sodnik odklonil. Bender je najel kar štiri odvetnike, da ga bodo zagovarjali.

Mestne tržnice

Tri mestne tržnice, na katerih se prodaja razno blago, so mestu prinesle lansko leto \$89,000 čistega dobička.

Papež izjavlja, da ne more priznati sedanje španske vlade v Madridu

Vatikan država, 22. maja. Državni tajnik papeževе države izjavlja, da papež doslej še ni priznal nove republikanske vlade na Špankem. Takoj ko je prišla nova španska vlada na krmilo, se je slednja obrnila potom običajne diplomacije na papeževęga poslanca v Madridu, rekoč, da bo španska vlada tudi v bodoče živela v prijateljskih razmerah s papežem. Papežev poslanec pa je samo odgovoril republikanski vladi, da je sprejel pismo in da izraža svojo dobro voljo napraviti novi španski vladi. Pravega priznanja pa papeževa država še ni dala španski republiki in sicer iz dveh vzrokov: 1. ker se španski kralj še ni odpovedal prestolu, pač pa le začasno odstopil in bo počakal na izid ljudskega glasovanja, ki se vrši prihodnji mesec. 2. Sedanja španska vlada ni redna vlada, pač pa samo začasna. Trije španski škofi pridejo v kratkem v Rim, kjer bodo papežu podali polno in zanesljivo poročilo o položaju na Špankem. Španski poslanik za papeževę državo še ni imenovan.

Španska kraljeva družina ima osem milijonov

Madrid, 22. maja.—Španska kraljeva družina ima vloženega v bonlih in raznih investicijah skupno 86,000,000 peset ali približno \$8,600,000. Zlatina in dragoceni kamni, last kraljeve družine, ni všteto v tem seznamu. Nekako en milijon dolarjev premoženje španskega kralja je investiranega pri raznih ameriških kompanijah. Vse kraljevo premoženje v Španiji je bilo zaplenjeno v prid države.

Miss Pelko umorjena

Policija je dobila v nekem jarku ob okrajni cesti blizu Girard, Ohio, včeraj zjutraj truplo Miss Betty Pelko. Dekle je bilo očitno umorjeno. V Clevelandu je stanovala na 1929 E. 59th St. "Miss" Pelko je stara 25 let in poročena ter ima dva otroke, dasi nihče ni poznal njenega moža. Pretekli ponedeljek je odšla v Youngstown, kjer je baje živel njen mož. V sredo se je oglasila pri njem in ko se je poslovila, je "mož" preprosil nekega prijatelja, da jo pelje z avtomobilom v Cleveland. Toda sem ni dospela, pač pa so sedaj našli njeno mrtvo truplo.

Policist se ustrelil

V hlevih za policijske konje na 105. cesti se je včeraj zjutraj ustrelil policist Salvatore Sciommetti. Njegovo truplo so našli na tleh hleva in poleg policijski revolver. Omračil se mu je um in bil je nemogoče rešiti preoblego dela. Pripravljali se je, da prestane skušnjo za odvetnika. Zjutraj se je javil na policijski postaji in odgovoril na svoje ime, ko so ga klicali, nakar je šel v hlev in se ustrelil.

Odpadki

Mestni direktor za javno potrebo opominja gospodinj, naj nikar ne mečejo v posode za odpadke steklenice ali kant, ker vse to jako zadržuje redno pobiranje odpadkov poleg tega, da so ljudje, zaposleni pri tem delu, v nevarnosti, da se obrežejo.

V bolnico

V bolnico je bila odpeljana Angela Preh, 16605 Waterloo Rd. Nahaja se v Lakeside bolnici. Želim ji, da bi skoro okrevala.

Zniževanje plač povzroča siromaščino

Dvajset milijonov brezposelnih delavcev tvori silen delavski problem

Geneva, 22. maja. Albert Thomas, znameniti francoski delavski vodja in predsednik Mednarodnega delavskega urada, se je izjavil na konferenci zastopnikov svetovnih narodov v tem mestu, da znaša število brezposelnih delavcev na svetu danes 20,000,000, ali še enkrat toliko kot pred enim letom. Delavski zastopniki skoro vseh dežel sveta se snidejo v tem mestu dne 28. maja in se bodo posvetovali, kako rešiti to svetovno delavsko krizo. Pred enim letom so našteali na svetu približno 10,000,000 brezposelnih, toda od oktobra do aprila se je to število podvojilo, in zlasti je narasla brezposelnost v Nemčiji in Ameriki. Le v Dansk, Estoniji, Litvinski, Norveški in Irski deželi se je položaj zboljšal in se število brezposelnih ni zvišalo.

Na dan neodvisnosti

Dne 4. julija, ko praznujemo praznik neodvisnosti, se bo dal ukovati v zakonske okove dobro poznani in priljubljeni Mr. Louis Kolar, urednik angleškega dela "Nove Dobe", ki je glasilo J. S. K. Jednote. Nevesta je Miss Frances Jerič, od Jeričeve družine na 6011 Bonna Ave. Iskrene čestitke mlademu paru!

V počast nevesti

Zadnje sredo se je zbralo na domu Mr. in Mrs. Henry Zalokar, 1137 Addison Rd., do 75 gostov, v počast mladi nevesti, Miss Ursuline Zalokar, ki se bo poročila 20. junija z Mr. Joseph Widmarjem. Gostovanje sta priredili Mrs. Widmar in Mrs. Zalokar.

V slovo

Lepo odhodnico so priredili prijatelji Mr. Mike Telicha, poznanege zastopnika za zavarovalnico. Prireditve se je vršila, predno odpotuje Mr. Telich s soprogo na obisk v domovino. Prijatelji so mu voščili srečno pot in mu podarili krasen fotografski aparat.

Srebrni jubilej Rev. Ponikvarja v nedeljo

Kdor želi vedeti, kaj premore naša slovenska mladina, ta bo gotovo prišel v nedeljo, 24. maja v Slovenski Narodni Dom na St. Clair Ave., ko bo nastopila slovenska mladina od šole sv. Vida, da uprizoni pod vodstvom č. šolskih sester praznično v počast jubilaru Rev. Ponikvarju, župniku fare sv. Vida, ki praznuje srebrni jubilej svojega mašništva. Pred nedavnim časom se je v šoli sv. Vida ustanovil mladinski orkester, ki se je pod spretnim vodstvom prav dobro izučil igranja na razne glasbene instrumente. Radi bi omenili imena vseh šolskih otrok, ki nastopijo ob tej priliki, toda jih je preveč. Rečeno je toliko, da bo naša mladina priredila Rev. Ponikvarju izborni program. In na programu je sledeče: Orkester, obstoječ s 27 otrok, zaigra uvodno točko, nakar sledi "Jubilejna pesem," katero pojejo šolarji 7. in 8. razreda. Spremlja jih Miss Albina Wahčić. Mali Edward Homovec bo potem deklamiral "Pozdrav." Jako mičen bo pa prizor, ko nastopijo šolarji in šolarice 1. in 2. razreda, naši malčki, ki bodo na svoj način pozdravili župnika Rev. Ponikvarja. Za tem pa zapojejo šolarji 5. in 6. razreda "Slovenski sem" in zapel bodo, da se bo poznalo, da so Slovenci. Prav mičen bo tudi prizor "Zaspančki." Poleg angelja in strežnice nastopi kopica mladev, ki se bodo lepo vrteli na odru in gotovo vzbujali salve smeha. Sledi jubilejna pesem, potem pa "Merky Frolic," pri katerem nastopi skoro 100 otrok. Nekaj prav posebnega bo pa "Čebljanje naših malih," kar vprizonijo otroci 6. razreda, z igro in petjem. In "Jubilejno praznovanje!" To bo nekaj za videti. Nastopijo v skupinah Rev. Ponikvar, Washington, Lincoln, Rev. Ryan, Edison. Nekaj, kar še niste videli. In "Začarani gosli!" To boste strmeli. Poleg tega bo še več drugih točk. Kot omenjeno je pri-

Hoover v resnici pričakuje, da bo ponovno zvoljen predsednikom

Boston, 22. maja. Tajnik notranjih zadev, dr. Wilbur, ki je včeraj prišel v to mesto, se je izjavil, da bo Hoover prihodnje leto ponovno izvoljen predsednikom. Baje da je Hoover tekom zadnjih mesecev toliko pridobil na popularnosti, da so ljudje pozabili na "zadnjo kravo, ki se je posušila," in da smatrajo Hooverja kot najboljšega predsednika v dolgi letih. "Ljudje se zavedajo," je rekel dr. Wilbur, "da je Hoover največja sila, ki je preprečila, da ni še slabše v Zedinjenih državah kot je. Njegova potrpežljivost in odločen boj, da se ne dovoli za javne podpore denarja, je prihranila narodu stotine milijonov obilicij." Wilbur je izjavil, da bo tekom poletja konec gospodarske depresije.

Miss Frances Požar

Miss Frances Požar nas je naprosila naj priobčimo v listu, da se ona še ni poročila, kot je bilo to svoječasno poročano. Pravilno bi se moralo glasiti, da se je poročila Miss Frances Požun.

Nov odvetnik

Dne 27. maja bo graduiral iz John Marshall univerze Mr. Charles J. Lausche, brat odličnega slovenskega odvetnika Mr. Frank J. Lausche. Naše praviskrene čestitke!

Poštni zrakoplovi

Poštni zrakoplovi, ki vozijo pošto med Pittsburghom in Clevelandom, se ne bodo več ustavljali v Youngstownu, pač pa v Akronu.

* Pri zauživanju klobas se je v Gnesnu, Poljska, zastrupilo 34 oseb.

reditev v nedeljo v S. N. Domu, ob 2. uri popoldne za mladino, vstop samo 10c, zvečer pa za odrasle, vstop samo 50c. Pridite in počastite srebrni jubilej Father Ponikvarja. Saj pride taka slavnost samo enkrat v življenju.

V ruskih ječah morajo kaznenci trdo delati pri težkih delih

Moskva, 22. maja.— Ruske ječe niso navadne ječe, kjer kaznenec prebiva, da se pokori za svoje zločine. Jetniki v ruskih zaporih morajo trdo delati dvanaest ur na dan. In ječe in zapori v Rusiji so se tekom zadnjih dvanajst let silovito pomnožili. Danes imajo v Rusiji 142 farm, kjer se nahajajo kaznenci, ki obdelavajo zemljo, potem je pa 268 posameznih ječ, ki izgledajo kot trdnjave. Nad 400,000 kazencev se nahaja v ruskih zaporih, in ti morajo trdo delati in zastoj, od česar ima seveda boljševidna vlada ogromne profite. To je bil tudi vzrok, da je ameriška vlada zavrnila blago, ki je prihajalo iz Rusije, ker je bilo narejeno od jetnikov, zastoj, v korist sovjetske vlade. Jetniške oblasti so skrajno stroge z jetniki, ki so kaznovani za vsako malenkost. Tisoče teh jetnikov se nahaja v sibirskih šumah, kjer so izpostavljeni vsakovrstnim grozotam.

Ncv zobozdravnik

Dne 8. junija bo graduiral na državni univerzi države Ohio Mr. August A. Urankar. Mr. Urankar je bil tekom štirih let študij na univerzi drugi najboljši dijak izmed vseh. Radi svoje vrljivosti, prijaznosti in dobre tovaršije je bil zaporedoma izvoljen predsednikom raznih dijaških, odličnih družb. Mladodoktor Urankar je sin dobro poznane slovenske družine v Clevelandu, Mr. in Mrs. Frank Urankar, 6911 St. Clair Ave. V kratkem bo odprl svoj zobozdravniški urad v naselbini. Mladidoktor se je lansko leto poročil z Frances Lausche, mlajšo hčerko Lauschetove družine. Upamo, da se naseli dr. Urankar čimprej v naši naselbini, kjer potrebujemo še več izvrstnih zobozdravnikov.

Rose Zavasky

V petek zjutraj je umrla 12 letna Rose Zavasky, hčerka dobro poznane trgovca v naši naselbini, Mr. Florian Zavasky. Bolehala je le par dni. Prepeljana je bila v bolnico v svrhu operacije na možganih, toda je podlegla boleznim. Mr. Zavasky je jako poznana osebnost v naselbini. Na 6011 St. Clair Ave. ima že dolga leta hardware trgovino, in se je tudi vedno udeleževal v vsakem našem delavskem in trgovskem gibanju. Ranjka Rose zapušča štiri sestre in štiri brate. Pogreb deklice se vrši v ponedeljek ob 8:30 zjutraj iz hiše žalosti na 6011 St. Clair Ave., pod vodstvom A. Grdina & Sons. Naše iskreno sožalje družini Zavasky!

Rojak umrl

Kot smo že včeraj na kratko poročali je v petek zjutraj preminul poznani rojak Jos. Lunder, 1221 E. 60th St. Ranjki je bil star 47 let. Rojen je bil v Velikih Poljanah pri Ribnici. V Ameriki je bival 28 let. Tu zapušča žalujočo soprogo Angelo in štiri otroke v starosti od 12 do 18 let ter sestro Mrs. M. Peterlin. V stari domovini pa ima 80 let starega očeta, tri brate, dva sta duhovnika, in sestro, omoženo Novak. Ranjki je bil član društva Glas Clev. Delavcev, št. 9 S. D. Z. Pogreb se vrši v ponedeljek, 25. maja pod vodstvom Jos. Zele & Sons. Bodi ranjkemu ohranjen blag spomin, prizadeti družini in sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

Bivši državni pravdnik je ubil urednika in prominentnega politikarja

Los Angeles, 22. maja.— Danes se je tu izročil oblastem David Clark, bivši državni pravdnik, katerega so iskali radi umora Charles Crawforda, znanega politika in radi umora Herbert Spencerja, poznanege urednika. Preteklo sredo popoldne je prišel v urad urednika Spencerja neki tuji človek, ki je začel streljati. Urednik Spencer je bil smrtno zadet in je par ur pozneje v bolnici umrl. Politik Crawford je bil tudi smrtno zadet, in se sedaj bori s smrtjo v bolnici, kjer nimajo zdravniki upanja, da bi ga ohranili pri življenju. Clark je izginil že zadnji ponedeljek s svoje doma in ga policija kljub vsemu iskanju ni mogla najti. V sredo je izvršil oba umora. Na urednika je Crawford streljal, ker je bil obveščen, da bo urednik priobčil v časopisu dogodke iz njegovega življenja, kar bi utegnilo povzročiti, da bi bil aretiran. Na politika Crawforda je pa streljal, ker je slednji opozoril urednika na razne zločine, katere je povzročil bivši državni pravdnik Clark.

Evangelist težko obsojen radi žganja

Winston Salem, N. C. 22. maja.— Thomas Purdue, ki je splošno znani evangelist v tem okraju, je bil danes obsojen na osem mesecev zapora, ker so prosiljski agenti našli v njegovem stanovanju devet galon žganja. Rev. Purdue je po vsej deželi neprestano pridigal za sušo in prohibicijo.

Ameriške strežnice ne smejo v Kanado

Buffalo, N. Y., 22. maja.— Kanadske naselniške oblasti so pravkar odredile, da bogati Amerikanci, ki si izberejo Kanado za svoje poletno bivanje, ne smejo pripeljati s seboj svojih poslov, ki morajo ostati v Zedinjenih državah. Tako bodo prisiljeni Amerikanci med brezposelnimi Kanadčani in Kanadčankami se ozirati za postrežbo.

Lepa prireditve

Pretekli četrtek večer so faranifare sv. Kristine priredili Rev. Bombach, svojemu župniku velik pozdravni večer. Nad 500 ljudi je bilo navzočih, Rev. Bombach je šele tri mesece na svoji fari, pa je postal že splošno priljubljen pri vseh ljudeh.

Blasko-Pike

V slovenski cerkvi v Collinwoodu se vrši danes poroka Miss Mary Blasko z Mr. Louis Pike. Nevesta je hčerka dobro poznane družine Valentine Blasko, 16015 Midland Ave. Iskrene čestitke!

Za Doljaka

V torek zvečer se vrši sestanek ljubiteljev baseballa v St. Clair kopališču. Prijatelji izvrstnega baseball igralca Frankie Doljaka sklicujejo sestanek. Doljak igra za Detroit.

Plesna zabava

Društvo "Progressives" priredi v soboto, 23. maja, v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave., svojo plesno veselico. Arcadian Melody Pilots bodo igrali. Vsakdo je dobrodošel.

Poroka

Danes ob 9. uri se vrši v cerkvi sv. Vida poroka Miss Agnes Turk, 999 E. 63rd St., z Mr. Fr. Bozichem, 6009 St. Clair Ave. Bilo srečno!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
4117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. FIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 122. Sat., May 23rd, 1931.

Republikanski teror

Republikanska vlada v Washingtonu že od nekdaj ni mogla videti naseljencev in tujcemcev. To je zgodovinska stvar in resnica. Republikanska stranka ima zagrizeno natiivistično prepričanje, da je samo oni dober, ki je v Ameriki rojen, in oni pa, katerega oče in stari oče je bil že v Ameriki rojen, je pa še toliko boljši. Vse pa, kar prihaja danes v Ameriko iz raznih krajev Evrope, zlasti pa mi Jugoslavlani, smo pri republikanskih koritarjih od muh!

Skoro je videti, da je danes naseljenec v tej deželi, tujecemec, ne več cel človek, pač pa nekak kriminallec. Dnevno se kujejo od strani večine republikancev v kongresu in v posameznih državnih zbornicah, ostrejšje in grenkejšje postave proti tujcemcem. Kmalu jim ne bodo pustili več dihati.

Ozrite se samo na postave, katere je skoval republikanski kongres tekom zadnjih osem let glede pridobitve državljanstva, glede nasilnega odгона ali deportacije iz dežele, glede ločitve zakonskih mož in žen ter njih otrok. Vse to je delo fanatičnih takozvanih "100 procentnih" pristašev republikanske stranke, ki brez vsake milosti uničujejo najboljše družinske vezi, ki s kolom po glavi tolčejo one, ki bi radi postali ameriški državljani.

Država Michigan je znana kot korenito republikanska, kjer imajo republikanci prvo in zadnjo besedo, kjer demokrati niso dosti v moči, da bi pobijali zlo delo republikancev. Kot ste čitali v časopisu, so tam naredili postavbo, glasom katere se morajo registrirati vsi oni, ki niso ameriški državljani.

V Michiganu je prej 500,000 takih ljudi kot ne. Zlasti v Detroitu, kjer pravijo, da jih je do 150,000. Vsi ti bodo zgubili delo sedaj, ako delajo. Prisiljeni bodo kot zločinci, da se pustijo fotografirati, da oddajo odtise svojih prstov in se javijo policiji, na enak način kot v kaki avtokratični deželi. Nasveti morajo kako so dospeli v Zedinjene države, in potem se upelje preiskava. Ako se dožene, da niso prišli "postavnim potom", tedaj bodo nemudoma deportirani.

In noben naseljenec, ki ni še državljani, četudi ima prvi papir, ne bo mogel dobiti dela v državi-Michigan, razven ako: 1. dokaže, da ima registracijsko karto, in 2. ako imajo pred njim delo ameriški državljani. Šele ko teh ne bo več, dobijo naseljenci delo. In bojimo se, da bodo druge države, kjer imajo republikanci večino, sledile vzgledu države Michigan ter upeljale enake postave.

Priti postavnim potom v Ameriko! Ali so prišli prvi Amerikanci postavnim potom sem? Menda eden izmed sto. Pobegnili so doma pred kruto tiranijo angleških kraljev, ker so hoteli v Ameriki sami za sebe živeti. Tako nas uči zgodovina. Komaj eden izmed sto je prišel sem postavnim potom. Oni, ki delajo postave proti naseljenecem glede postavnega priseljevanja, so sami kršili postave, ali pa njih očetje ali stari očetje.

Res je, da gospodarski položaj danes v Ameriki ni tak kot bi bilo želiti, in da obilno priseljevanje ni prav na mestu, toda res je tudi, da je republikanska administracija, ki je že 11 let na krmilu vlade, zakrivila sama mnogo, da imamo krizo in paniko združeno z brezposelnostjo. Toda naseljenci so prihajali leta nazaj sem, ko smo tudi imeli panike in krize, pa za to ni bilo nič slabše, pač pa še boljše, kajti vsak naseljenec je prinesel s seboj gotovo svoto denarja, začel je kupovati tu svoje potrebščine in tako pomagal po svoje k večjemu delu.

Ampak šikane in preganjanja naseljenecv v Ameriki, katere izjavi danes republikanska stranka potom svojih mogotcev, ki so na krmilu vlade, presega vse meje. Boginjo Svobode v newyorški luki bi morali pahnuti z njenega pedestalu in nadomestiti z republikancem Fallom, ki je osleparil deželo za sto milijonov dolarjev, pa je dobil 90 dni zapora, katerega še danes ni nastopil, dočim je osleparil ameriški narod že pred 10. leti.

D O P I S I

Cleveland (Newburg), O. — V soboto dne 16. maja letošnjega leta je zopet zavihnila cela žena — smrt svojo ostro in neizprosno koso in si izbrala za svoje žrtev 24 letnega mladeniča Josip Stimeca, člana društva sv. Jožefa, št. 146 K. S. K. Jednote. Pač res hud udarec za preostalo družino, ker je bil v resnici prauzor mladeniča in nenadomestljiva pomoč svojim staršem.

Pokojni Jože je prišel pred 10 leti iz stare domovine kot 14 letni deček. Po končani ljudski šoli je pomagal svojim staršem v polni svoji moči. Ko je pa od rasel v krepkega mladeniča, je dobil stalno delo v Champion tovarni kjer je opravljal svoje delo do meseca februarja l. l. Ne-

ljalo k zadnjemu počitku. Po končanih obredih in molitvah na domu njegovih starišev, ki so jih opravili Rev. Alb. Gnidovec, so izbrani mladenič imenovanega društva krsto raz mrtvaški oder vzdignili in jo z društveno zastavo na čelu ponesli na mrtliški voz. V vrsti mnogoštevilnih avtov se je sprevod pomikal po Reno ave. na 93. ceste odkoder je zavil na Union ave. v domačo cerkev sv. Lovrenca, kjer so Rev. Alb. Gnidovec ob asistenci Rev. A. Bombacha in Rev. J. J. Oman-a opravili slovesno sv. mašo zažidno. Po končanih obredih so se Rev. Alb. Gnidovec v globoko zamišljenih in srce pretrseujočih, objednem pa za starše tolažilnih besedah še enkrat poslovili od pokojnega, nakar ga je društvo spremilo na Calvary pokopališče ter ga izročilo materi zemlji.

Prizadeti družini izrekam v imenu društva sv. Jožefa št. 146 K. S. K. Jednote najglobokejše sožalje. Tebi dragi Jože pa naj sveti večna luč in v miru počivaj v hladni ameriški grudi.

Kar se pa tiče vodstva pogreba moram pa hote ali nehoti priznati, da je naš domači pogrebnik Mr. Louis Ferfolja mož na svojem mestu. Kako je vse premišljeno in po načrtu urejeno pri kersti na mrtvaškem odru, spored na ulicah, vse to dela čast ne samo njemu ampak tudi pogrebnim udeležencem. Večkrat se mi nudi prilika opazovati pogrebe različnih narodnosti, toda reči moram, da so pogrebi Mr. Louis Ferfolja zanje prava šola. Mr. Louis Ferfolja, sprejmite na tem mestu moje naj pristranejšee častitke.

Anton Miklavčič,

predsednik društva sv. Jožefa,
št. 146 K. S. K. J.

Cleveland (Collinwood), O.

Krasni majnik že razliva svojo krasoto po cvetlicah. Kdo se ne bi vradostil pri pogledu v krasno naravo. Ko majniško solnce posije, se vsakemu veselja posmeje srce, ko je vse tako vabljivo in prijetno. Se se spominjam, ko sem kot mala deklica prepevala:

Priroda je spala,
pa zopet je vstala—
preljuba pomlad.

Okrog veselice
nam delajo ptice,
olepšajo vse.

Toda pozabiti je treba mladost, ki se nikdar več ne povrne, le v naši domišljiji še živi.

Tudi tukaj nas vabi zelena narava ven na prosto, da se povešimo v prijetni družbi na tem ali onem izletu. Ker je pa sedaj še prehladna sapica v zelenem gaju, je sklenil ženski odsek Slovenskega doma na Holmes Ave., da priredi danes večer prijetno zabavo v Slovenskem domu na Holmes Ave. Začetek bo ob sedmih zvečer. Igrala bo dobro poznana Jack Zorcova godba. Vstopnina na to veselico je samo 50c. Servirala se bo fina večerja in tudi za suha grla bo dovolj preskrbljeno.

Naše žene si prizadevajo, da bodo kar najboljšje postregle cenjene goste, ki se bodo udeležili te naše veselice. Cenjeno občinstvo, delničarji in delničarke, vsi prijatelji in ljubitelji zabave ste prijazno vabljeni, da nas posetite ta večer v kar največjem številu. Saj gre za dobrobit našega narodnega hrama. Posebno pa apeliram na naše delničarke, da bi se pridružile k našemu klubu, da bi skupno delovale. Več ko nas bo, večji bo napredek. Seja se vrši vsak prvi ponedeljek v mesecu. Prihodnja seja bo 1. junija, torej katero veselje, naj se kar skorajši, pa naj pride na sejo v Slovenski dom ob osmih zvečer. Z veseljem boste sprejete v naš klub.

H koncu pa vas vse še enkrat prijazno vabim, da se udeležite naše veselice; zabave bo na koše. Samo treba bo paziti nekoliko na čajkana, ker je tako dober, obenem pa tako močan, da se

NAŠI LJUDJE NA VZHODU CLEVELANDA

Joško Penko, zast. Ameriške Domovine

Zdi se mi potrebno omeniti, da nas je ostavila v nedeljo za nedoločen čas, naša mlada in nadarjena umetnica Miss Jeanette Perdanova, ki je odpotovala v družbi g. Banovca in g. Jakaca v staro domovino v svrhu nadaljnjih študij. Z zaupanjem zro naše oči za njo v nadi, da nam priinese iz kulturnega sadovnjaka mnogo, kadar se zopet vrne nazaj. Prepričan sem, da bo vsled svoje marljivosti pridno nabirala duševne sadove, po zgledu čeblice, ter nam jih ob prihodu podala tam, kjer se je od nas poslavljala. Upam, da ji bo domovina naklonjena vsaj v isti meri, kot smo bili mi prihajajočim iz stare domovine.

Veselo je odhajala, radostno ji je utripalo srce, ko nam je segala v roke ob slovesu, radujoč se videti rojstno grudo, katero domovino je v detinskih letih ostavila. Samo par dni še in stala bo na zemlji, ki ji bo pri dobru volji mnogo nuditi, da pones med nas ob vrnitvi ter utrdi v nas voljo do matere domovine.

Kdo izmed nas je rajši sprejemal umetnike iz domovine, če ne naš narodnjak, sam vnet pevec, oče mlade umetnice, Rudolf Perdan. Čast možu, ki stoji že mnogo let v tesnem sodelovanju na narodnem in kulturnem pokretu. Tesno mu je bilo ob slovesu hčerke, toda s ponosom jo je poslal v rodno grudo, v zavesti, da je njegova hčerka prva, ki se vrača na rojstno zemljo po med za rojake, ki žive daleč, ločeni od rodne zemlje.

Jeanette, bodi nam pozdravljena na začrtanem cilju in vrni se zopet čila na naše narodne odre, da nam z lepo pesmijo osladi naš domotožje. Bodočnost ti nalaga še mnogo žrtev, toda odločnost, podedovana po starših, jih bo premostila v lep sijaj solnčnih dni.

Mrs. Mary Walter, agilna članica več odnotnih društev, živeča na 22854 Nicholas Ave., se nahaja na bolniški postelji že več tednov. Težka operacija je sicer živahno ženo položila v posteljo. Zdravje se ji počasi, toda stalno vrača. Vseled njenega mirnega značaja je pri znancih zelo priljubljena, ki ji žele skorajšnjega okrevanja.

Na 23100 Ivan Ave. živi močan rojak, rdečih zdravih lic, lepo oblikovan in stasit dečko, ki bi mu človek prispodil komaj 40 let življenja, čeprav krstne knjige beležijo že nad polovico stoletja. Njegovo ime je Andrej Verlič. Možak je še samec. On seje, sadi in pleve v rožnem vrtu brez dolgočasje. Kokoši, golobi in zajci so mu prijetna tovaršija. V lastni rezidenzi živi brezskrbno življenje od sadov mladit let. Poznan je v Clevelandu kot aktiven narodnjak, kar znači, da je po imensko največji delničar Slovenskega delavskega doma v Collinwoodu. Pred par leti se je umaknil v svoj lastni penzionat. Sedaj se živo zana na poraz manager plana v Euclidu.

V mladih letih je prepotoval Zed. države po dolžini in širini. V Ameriki je že 28 let in dolgoleten naročnik Ameriške Domovine. Zibelka mu je tekla v smledniku pod šmarno goro. Na njem se vidi polno živahnosti in odločne volje. Rojak ima blago srce in inteligentnega značaja. Poznani so mu vsi slovenski pisatelji, pesniki in zgodovinarji. Knjiga mu je najljubša zabava ob večerih.

Na vogalu 222. ceste in Ivan Ave. trguje v lepih in higijeničnih prostorih naš rojak Frank Lah, vodeč grocerijo in mesnico. Vljuden je pri postrežbi odjemalcem, ki imajo v njega veliko zaupanje. Prodaja blago dobre

nam domov grede noge ne zastramajo.

Pozdrav vsem čitateljem Ameriške Domovine,

Mary Malečkar, predsednica.

kvalitete v splošno zadovoljstvo. Življenje mu je dala mati na Blokah in z življenjem tudi blag značaj in pošteno srce. Za družico v življenji si je vzel pridnega dekleta in zakon ju je obdaril z sinom in dvema hčerkama. Dobra žena in skrbna mati svojim otrokom je desna roka možu v trgovini. Otroci so dobro vzgojeni in v ponos staršev. Zadnje čase si je rojak kupil nov avtomobil in proti malemu plačilu vozi svate, pogrebe in druge. Mr. Lah je dober gospodar in vreden vsega zaupanja naših rojakov.

Malo je rojakov v Clevelandu, da ne bi poznali manufakturnega trgovca, Antona Logarja, ki je imel svoječaso trgovino na St. Clair Ave. in 38. cesti. Na levi strani Miller Ave. in vogalu 222. ceste trguje v lastni in lepi zgradbi naš Tone v splošno zadovoljstvo rojakov. Lokal ima moderno urejen in marsikateri trgovec iz centra mesta bi ga vreden lepih prostorov lahko zavdal. Rojstna knjiga v Cerknici na Notranjskem beleži, da je bil rojen v tem trgu naš Tone in tudi narečje v govorici ga izdaja, da je cerkniškega pokolenja. Možak je uspešen gospodar in dober trgovec. Ima priključiv, inteligentno nastop, ki ga zna prilagoditi vsaki družbi. Je vseleaga značaja, poln trgovskega duha in mnogo dobre volje do uspešne trgovine. Bolesti prenaša v samozatajevanju in nikdar ne tarna, če ga usoda zasleduje. Mr. Logar je tudi direktor Slovenske banke, North American Trust Co.

Pred dvema letoma ga je zadel nepričakovana katastrofa, ko se je v plinski eksploziji v bolnici na Euclid Ave. zadušila njegova soproga. Udarec nepričakovane smrti ga je močno zadel, toda odločna volja ga je obdržala v ravnotežju. Rojak uživa šilom Clevelanda in Euclida velik ugled in zaupanje, kar znači, da je pošten trgovec.

Na drugem vogalu Miller Ave. in 222. ceste streže avtomobilistom z dobrim gasolinom in izbornim oljem naš rojak, po imenu Jos. Kastelec. V prijazen in lični gasolinski postaji, z dvema gasolinskima sesalkama, kraljuje rojak Kastelec in s smehljajem na ustih vljudno vprašuje došlega avtomobilista, s čim naj mu postreže. Natoči gasolin, obriše šipe, ter vsakogar prijazen pozdravi, želeč mu srečno pot in skorajšnje svidenje. Slovenski avtomobilisti, če vas pot tam okrog nanese, ustavite se pri tem našem rojaku in boste prijazno postreženi. Možak je zgovoren in ne pozna zamire.

Blizu Lahove trgovine, čez cesto, na 805 in 222. cesti vodi konfekcijsko trgovino hrvaški rojak Vincenc Mazich. On je zelo aktiven društveni član in vnet narodni borec. Letošnje leto je bil izvoljen za predsednika Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Zanima se za vsak narodni pokret, zato je vreden naših naklonjenosti. Mož je poštenjak in navajen trdega dela. Praktičnost mu je dala življenjsko podlago. Rojaki, podpirajte ga!

Da ljudje ne hodijo kosmat okrog po Bliss road in da imajo ženske moderne frizure, skrbi rojak Louis Somrak, ki ima brivnico na 783 E. 222. St. Somrak pravi, da čeprav smo skoro zunaj na farmah, pa hočemo biti ravno tako lepi, kot oni, ki žive v mestu. Lasje in brade rabijo dober zrak, zato ni nič čudno, da dobra rast kliče dobrega strokovnjaka, da je kos delu v teh modernih časih. Rojen je jako vljuden brivec, pridnih rok pa hitre postrežbe. Če je slučajno sam v brivnici, ga nič ne ovira, če malo zatise oči in ulovi malo dremavca. Politične zadeve prepušča drugim v rešitev, ker nje-mu se ta posel ne izplača držati pri hiši.

Rojen je bil v Ponikvah pri

Dobrem polju in že iz mladih nog največji nasprotnik tistih, ki pravijo, da dobra pijača človeku škoduje. Kdor ima trdo brado, naj ga ž njo običe in prepičan bo, da bo dobro postrežen. Kdor hoče imeti lepo in moderno frizuro, naj sede na njegov brivski stol in videl bo, kaj vse se da napraviti iz kuštrastih las.

Že zadnji teden sem omenil našega poznanega rojaka Josip Likozarja na 225. cesti in St. Clair Ave. Te dni ga srečam in rojak mi zadovoljno pove, da bo na vrtu pod senčnim drevjem v soboto otvoril balincanje, ki se bo potem redno vršilo vsak dan. Kot Kraševca me je to zanimalo in napravil sem ogled na licu mesta, da ugotovim, koliko je za to igro prostor pripravljen. "Navešiti hočem svojo sodbo:

Prostor leži za hišo in je razdeljen v dva dela, posut z drobnim peskom in popolnoma raven. Težki valjčki so oba prostora tako izgledali, da sta gladka kot miza. Dolžina in širina je primerna za vsako balincanje. Prostor leži med drevjem tako, da je vedno senca na kegljišču, ki je v vročih dneh ravno pri balincanju tako zaželjena. Na igrišču je tudi električna razsvetljava, ki omogoča balincanje do poljubne ure ponoči. Hiša je oddaljena od sosedov in ni se bati pritožb radi kaljite nočnega miru. V bližini je garaža in v njej precej dolgih palc, ki pridejo prav, kadar balincarji merijo za "punt." Krogle je dobil Jože nove, iz trdega lesa in ni strahu, da bi jih kaka "rešta" razbila.

Kraševci, pridite in pokažite, kako znate balincati. Jože vam bo pošteno postregel s pijačo in prigrizkom, kadar se bo želede k temu oglašal. Je lep prostor na vrtu za vašo družino, zato pridite kar z družino.

Prihodnjič pridejo pa drugi trgovci in obrtniki ter rojaki na vrsto.

ZARO AGA — LETALEC

Turši Metuzalem, Zaro aga, ki pravi, da je 156 let star, naš stari znanec, ki so ga nedavno naši suhači privlekli v Ameriko, da bi delali z njim reklamo za sveto stvar alkoholne suše, češ: "glejte, kakšno starost lahko doseže človek, če ne pije alkoholnih pijač!", se je na starost lotil letanja po zraku. Stari Turčin se nahaja zdaj v Londonu in dne 11. maja se je privkrat v svojem življenju dvignil z aeroplanom v zrak. Ko je spet pristal na zemlji, je rekel, da je bilo imenitno in da se ne spominja, da bi bilo zanj še kdaj tako prijetno, izvemši tedaj, ko je šel s turško armado na Napoleona (seve, če ne vleče vsega sveta za nos).

"Že zadnjih 130 let nisem bil tako razburjen kakor sedaj, to je od tedaj, ko sem zasnubil od svojih poznejših žena svojo prvo ženo," je rekel stari dobričnik, ko je pristal na zemlji.

Turčin se je dvignil v zrak s pilotom v takozvanem šolskem aeroplanu, k ima dvojni kontrolni sistem in katero letalo uporablja pri vežbanju novih letalec. Po poletu je stari Turčin rekel, naj ga takoj vpišejo kot letalskega učenca in bodočega pilota.

Zaro aga je bil v zraku dvajset minut in v rokah je držal kontrolne naprave in krmila, to da za njim je sedel pilot, ki je držal za rezervna krmila, tako da je bila vsaka neizodja izključena.

Kapetan Edward Jones, pilot, ki je vzel Turčina v zrak, je bil presenečen nad čilostjo in hladnokrvnostjo starca in nad svežostjo njegovega duha. "Njegov dotik kontrol je lahen, kakor kakega mladega moža in ne boji se ničesar," je izjavil pilot, ko sta pristala. — No, človek, ki ima "korajžo," je za enajstkrat oženi in da si nakopje na vrst enajst grdogledih tašč, bo imel tudi korajžo, dvigniti se v zrak.

* V državi Ohio se je obesilo tekom enega tedna 11 oseb.

Če verjamete al' pa ne.

Jaz sem že preskrbljen za prihodnjo jesen, vi pa kakor veste. Trta lepo kaže in če ne bo kakšnih suhačev blizu, ga bom stisnil par kvortov rožniškega ohajčana (Bog mu daj zdravja). In ker trta tako lepo kaže, sem se močno grimal in praskal, kam bom pijačo spravil, ker se danes v Ameriki tako težko dobi pripravno posodo. K vsej sreči mi je prišel na pomoč prijatelj Martin Šorn, ki mi je prinesel seme za pristne starokrajske majolke, katerih vsaka bo držala dober liter. In sem se jaz izmislil, da bom napravil tako, da si bom jeseni mnogo dela prihranil, ker jaz se strašno rad izognem dela. Zato sem vsadil seme za majolke naravnost pod trto in ker bodo majolke ravno tisti čas zrele kot ohajčan, pa bom vsak grozdek malo stisnil, pa bo tekla ož zlata vinska kapla ti naravnost v majolko. Jaz se bom pa lepo pod majolko vlegel in bo stekel ohajčan po bližnici v kraj, kjer ni "trpljenja in ne nadlog."

Torej v tem oziru sem preskrbljen. Sedaj pa gruntam, če bi se moglo kje dobiti seme za kočevske sendviče. To bi bilo tudi kaj pripravno za piknikarje. Če ima kdo kaj takega semena, pa naj se oglasi.

V kamrici so se kregali s štokrdli in jo držali za vrat, v srednji sobi je pa nadebudni oče nervozno dirjal od okna do vrat in čakal sporočila iz "bojne fronte." Končno se pa le odpru vrata in na pragu se prikaže babica. Srečni oče ni mogel počakati, da bi mu babica povedala novico, ampak jo je burno prijel za ramo in zavpil:

"Hitro mi povejte: ali sem oče, ali sem mati!"

"Dragi možiček, ali me ljubiš?" se prilizuje mlada žena. "Kakopak da te!" "Kako močno pa me ljubiš?" "Koliko pa potrebujete? Ali bo desetak dovolj?"

"Koliko si pa star, fantek?" "Res ne vem, gospod. Ko sem bil rojen, je bila moja mati stara 26 let, zdaj pa pravi, da jih ima 25."

"Hči se mu je poročila v oddaljeno mesto, pa ji piše, kakšen je kaj njen mož v zakonu. V par dnevih je dobil oče od hčere naslednji jako točen odgovor:

"V živžganju ga v celem mestu nihče ne prekosji. Za ledice v zosu je ves neumen. Ima plave oči in njegov oče hodi v cerkev. — Vas pozdravlja vaša hvalna hčerka Brigita Koštrun."

"Mož mož tako trdo dela, da gre zvečer takoj spat in grem sama v kino."

"Ja, ja, saj tudi moj ne sme z menoj v gledališče."

"Včeraj sem zabijal s kladivom žebelj v desko, pa sem se tako po prstu mahnil, da mi je kar noht odskočil."

"Jaz pa vem, kako moraš napraviti, da se drugič ne boš več udaril po prstu."

"Kako pa?"

"Drži kladivo z obema rokama."

Nekdo je poslal uredništvu nekega lista sledečo objavo: Cenjeni urednik! Prosim, da denete v list popravek, da Janez žirafa ni bil pijan v torek, ampak v ponedeljek.

"Zakaj ste pa nabili brzojavnega uradnika?"

"Kdo ga ne bi! Dal sem mu brzojav za mojo ženo, pa ga je ta nesramnež začel vprico mene brati. Pa sem mu eno prisolil, da se bo navadil manir in ne bo drugič prebiral brzojave drugih ljudi."

Newburške novice

25 let! Ako gledamo naprej, dolga je ta doba. Če pa gledamo nazaj, kje so leta? Kje je čas?

Ne vemo kam je tako hitro potekel. To mi bosta pritrdirala prav gotovo dva naša zvesta farana, Mr. in Mrs. John Perko iz 3545 E. 81st St., ki sta obhajala s svojo družino v nedeljo 17. maja 25-letnico svoje poroke.

25 let! Če tudi ni tako lahko dati odgovor od vseh 25 let, ker se človek ne spominja vseh razmer, bilo bi vse eno zanimivo poslušati zgodbo življenja skozi to dobo. Vem, da bi imela povedati marsikaj lepega in dobrega, pa tudi marsikaj težkega in žalostnega. Med lepe vesele dneve so vpleteni tudi dnevi srčne in telesne boli. Življenje Perkovtovo družine ni bilo drugačno.

Že pred leti jim je Bog vzel edino hčerko, ki so jo imeli. Nekaj let pozneje je prišla bolezen in jim vzela sina Antona. To je zadostilo, da vsak lahko spozna, da njih dnevi niso bili samo sončni, da so tekle tudi solze v tej družini. Kolikor vem, ni imela Perkovtova družina ravno kakih dolgih boleznih, ali kakih posebno težkih dni pomanjkanja. Kot dober gospodar in dobra gospodinja sta si opomogla toliko, da gre za vsakdanji kruh tudi še sedaj.

Na nekaj pa jubilarita lahko vedno z veseljem gledata. To so njih otroci, štirje sinovi. Če tudi so še vsi mladi, vendar že v mladosti se vidi kako drevo raste. In navadno kamor visi drevesce, bo viselo drevo. Izmed štirih sinov, sta dva pri Marianistih v Dayton, Ohio, eden je že učitelj, drugi pa se pripravlja za to. Doma sta dva, eden poha-ja v Cathedral Latin šoli drugi pa v šoli sv. Lovrenca in oba se dobro učita. Dobri otroci so staršev največje veselje, zato pa morajo biti otroci in njih izobrazba tudi staršev največja skrb. Da, če tudi je že pri Perkovtovi srčna bol mešala pelina med prijetnosti življenja je vendar njih življenje, lahko rečemo, srečno bilo do sedaj, ker otroci niso grenili življenja staršem, kakor sem pravkar danes čul od razuzdanega otroka — ne bom rekel, če sin ali hči — ki je očeta udaril v obraz, ko ga je to svaril radi poboževanja. Taki otroci so največja nesreča proti kateri je najhujše pomankanje malenkostna zadeva.

Mr. in Mrs. John Perko sta bila vedno poštena v svojih odnosih do sosedov in drugih. Vse skozi sta ostala zvesta verskim načelom in sta bila vedna zvesta farana cerkve sv. Lovrenca. Zato vem, da govorim za vse, ki jih pozna, ko jim danes čestitam za srebrni jubilej. Naj jih ohrani ljubi Bog še mnoga leta ter jima da dočakati, da bosta videla vse svoje otroke preskrbljene. Dal Bog, da bi dočakala še zlati in demanti jubilej. Dal Bog!

Cez 25 let bosta pa še druga dva obhajala 25-letnico. Takrat bo rekel Frank Godec svoji boljši polovici Franki; "ali se še spominjaš, kako lepo slavnost sva imela na 20. maja, leta 1931? Kaj ne, dež je padel tisto jutro, toda midva se ga nisva ustrašila. Prav lepo je bilo! Oltarji so bili okinčani, cerkev je bila polna ljudi, rajniki Father Oman naju je poročil, drug je bil Joseph Thomas, družica pa Rose Hren, sedaj se piše — kako se že piše? Tam nekje v Chicagu stanuje, ima bogatega moža, no pa saj ni nič na tem, kako se sedaj piše, takrat se je pisala Rose Hren. Pa tvoja sestra je bila za družico tudi. Ha, ha, ali se še spominjaš, kako jo je izpod čela hudo pogledoval rajniki Father Oman, ker je imela obleko brez rokav, ha, ha! Ali ni čudno, da so takrat ženske mislile, da imajo lepšo kožo, kot krokodil? Takrat je bila čudna moda. Danes je lepša, kaj ne stara?"

Tako nekako je govoril Frank Godec, to je bilo leta 1906, ko sta obhajala 25-letnico poroke. Zad-

njo sredo pa sta obhajala svoj poročni dan prav lepo in primer-no.

Da se imata Frank Godec in Venetova Francka rada, to sem vedel, ali vsaj slutil sem, ker sem videl večkrat Frankov avto potrepljivo čakati pred Venetovo hišo. Prav dobro sem vedel, da Frank ni prišel Mr. in Mrs. Veneta obiskat. Toda mislil sem, da nima toliko korajžje, da bi v sedajšnjih časih mislil na enak korak. Pa Frank je dečko, da malo takih in se ni pustil strašiti. In prosil je za roko zale Venetove Francke. Venetov oče so mu jo pripeljali do oltarja. Od tam naprej jo bo moral on voditi skozi življenje po najboljši poti, ki se dobi skozi trnje nadlog in goščavo skrbi. Frank Godec je brat od sestre Charles reda sv. Dominika. Ona je bila prva slovenska dekle od tukaj, ki se je podala v samostan pred kakimi 20. leti. Nevesta pa je od dobro poznane John Venetove družine, ki zakladala to okolico z mlekom. Obe ti družini imata veliko prijateljev in zato so napravili za bližnje sorodnike prijazno domače ženitovanje v Plutovi dvorani, kjer je omožena sestra neveste. Stevilnim dobrovoščilom se pridružimo tudi mi in želimo, da bi ta novi par hodil po samih cvetočih livadah, kjer bi v veselju in sreči preživel svoje dni.

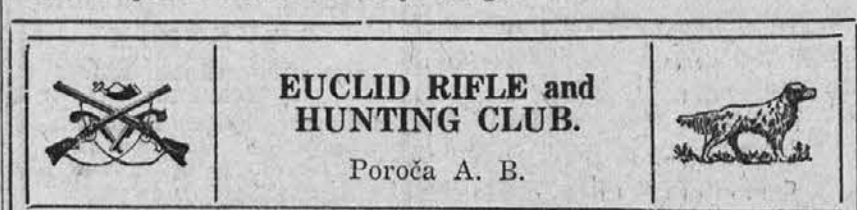
Kaj pa v nedeljo? V nedeljo prirede žene Slovenske ženske zveze v Maple Gardens zelo prijazno zabavo in piknik. Saj veste kje je to in kako lepo je sedaj tam. Doma okrog hiše ste vsak dan. V nedeljo pojdite ven v naravo. Lepšega kraja pod zelenimi drevesi nimate, kakor je ravno Maple Gardens. Poleg tega pa veste tudi, da se ženskam zameriti ne gre. Petkrat na dan vam lahko zagreni življenje, če ne z drugim pa s tem, da preveč osoli župo, žganje pa vam pusti poplchnoma neslane. Društvo S. Z. Z. je organizacija ki je za slovenski narod velike koristi. Vse žene bi morale biti članice. Danes se brez organiziranih moči nič ne opravi. Ravno sedaj se skuša postaviti zakon, ali postavo, po kateri bodo primorani vsi, ki niso državljani se registrirati, kakor bi bili sama največja sodrga. Kaj bi opravi posameznik proti takem preganjanju? Nič. Organizacije pa bodo. Toda, hotel sem le reči, da bo v nedeljo zelo prijeten piknik v Maple Gardens. Vsi ste vabljeni.

Velika žalost je zadelo hišo Štimetz na Reno Ave. ko jim je umrl starejši sin Joseph. Pokojni je bil v najlepših mladostnih letih, star šele 24 let. Srčna bolezen ga je napadla že nekaj mesecev. Podal se je v bolnišnico, iskajoč zdravja od raznih izve-dencev, a ni dosegel tega blagoslova. Bolezen se mu je poslabšala, bil je previden s sv. zakramenti in kmalo nato izdihnil. Pokojni je bil član društva sv. Jožefa, K. S. K. J., katero ga je sprejelo na zadnji zemljski poti. Tudi je bil poznan, kot tih in vpluden ter pošten fant. Hodil je nekaj let v šoli sv. Lovrenca potem, ko je družina prišla sem iz Kansas City. Družini Štimetz izražamo tem potom globoko so-žalje na veliki izgubi. Umrlemu pa naj sveti luč večna in naj v miru počiva.

Opozarjamo tem potom naše cerkvene zastopnike, pomožne in glavne odbornike, na sejo celotnega cerkvenega odbora, ki se vrši zadnje nedelje meseca maja ob 11. dopoldne v šoli. Ker je ta seja tik pred praznikom in veliki procesiji sv. Rešnjega Telesa, je nujno, da se vsi odborniki udeležijo. Treba nam je za praznik sv. Rešnjega Telesa najozje-ko organiziranja, da bo na dan procesije šlo vse v redu in brez vsakih nedostatkov. Zato si za-pomnite dan in uro: v nedeljo 31. maja ob 11. dopoldne se sni-de celotni cerkveni odbor v šoli. Ko pridete v nedeljo k maši boste videli — če gledate kvišku

— da se je naš stari stolp prišoli ponižal za 20 čevljev. Radi trhlenega lesovja v njem je bilo treba vzeti zgornji del stran, ker je bila nevarnost, da vrže vihar vse skupaj enkrat na zemljo, če ne komu na glavo. Ker nismo hoteli videti, da bi naš stolp kate-rega pobožal, smo mu vzeli sta-ro glavo in smo mu dali novo in boljše. Pri tem smo tudi videli, kako so včasih zidali. Opeka se je pobirala lahko z rokami kot da so zidali z mokrim peskom, mesto z apneno malto. 29 let je

tega, ko je bil stavljen ta stolp. Sedaj je pa vprašanje, kdaj bo zrastel novi stolp, stolp pri novi cerkvi. Vsi bi ga radi videli pa je premalo "kovačev," da bi ga skovali. Vse je odvisno od raz-mer. Če se razmere kaj kmalu ustanovijo in bo konec depresi-je, potem ni zlomek, da bi čez dve leti ne začeli z novim stol-pom. Do tega časa pa potrebuje-mo organizacije "Kovačev." Po domače rečeno, potrebujemo ne-kaj Stric šimnovih podobice, za katere se dobi kamen, opeka in drugo.

EUCLID RIFLE and HUNTING CLUB.

Poroča A. B.

Zadnje nedeljo smo imeli prvo streljanje pod milim nebom. Vreme je bilo zelo ugodno in ude-ležilo se je streljanja mnogo čla-nov. Rečji moram, da je bilo na strelišču jako živahno, ker pri-šle so z našimi lovci tudi njih žene, otroci in prijatelji, da vi-dijo, kakšni so ti lončeni golob-je, katerih prej še nikdar nismo. Radovedno so čakali, kako jih bomo klatili. In ko smo za-čeli prašiti lončene golobe s svin-čenim prahom, so se kar čudili, ker kaj takega še v svojem živ-ljenju niso videli.

Ko smo prenehali s strelja-njem, nam je pa Mrs. J. Dolenc preskrbela okusen "wjener roast" in tudi okusen prigrizek od najboljšega "komarata" — preščka. Zraven je spadala pre-cej vroča paprika, da je naš od-vetnik Mr. Joe Ogrin kar pri be-lem dnevu zvezde štel. (Ne vem, kaj je bilo šele drugi dan!).

Vse skupaj smo pa potem po-šteno zalili z rdečo kapljico, ki se je vsem prav prilagala.

Sedaj, ko smo dobili prostor za streljanje ob nedeljah, jaz še enkrat opozarjam tiste fante, ki ste bili za nedeljsko streljanje, da se gotovo udeležite naših strelskih vaj. Do sedaj pa imate priliko, da streljate ob sredah in ob nedeljah. Tudi tisti, ki stre-

ljate ob sredah, pridite tudi v nedeljo k nam, bomo imeli poleg streljanja vedno še kako drugo zabavo: baljcanje, metanje pod-kev in kaj sličnega. Včasih bo-mo tudi kakega kostruna na ra-ženj natakili, če ne bo drugače.

Zadnje nedeljo smo tako stre-

Dolenc S.	14
Bavetz	17
Pevce	14
Jazbec	17
Turšič	18
Marn	11
Gole	12
Legan	12
Jerič	17
Dolenc J.	11
Ogrin	19
Hoffart	14
Klaus	12
Lausin	19
Knaus R.	11

V sredo se je vršilo streljanje pa na Močilnikarjevi farmi, pa ni bila velika udeležba, ker so se naši fantje ustrašili tistih se-dem kapljic dežja. Streljalo se je takole:

Mrakar	22
Jerič	19
Lausin	19
Leonardi	19
Hoffart	19
Mandel	15
Marn	15
Ogrin	20

KARIJERA PROSLULEGA ZLOČINCA

Drzen in senzacionalen beg s "Hudičevega otoka." — Ljubimec "Chicago Mary," kraljice zločincev. — Kot starec gre za tri leta v ječo.

London, 16. maja. — Eddie Guerin je bil vsled ponarejanja in izdajanja ničvrednih čekov obsojen na tri leta ječe. Ta ob-sodba je sama na sebi brezpo-membna, kajti sleparije in po-narejanje dokumentov je stvar vsakdanjosti. Toda Guerin je človek, katerega bi mogli vsled njegovega pustolovsko - zločin-skega življenja prištevati sve-tovnoznanim osebnostim. Saj pa tudi ni tako običajno, da bi moral 73-letni starec, kakor je zdaj Guerin, za več let v zapor, kakor mora iti on, ki je preživel polovico svojega dolgega življenja po zaporih.

On je eden onih maloštevilnih, ki je ušel iz pekla francoske ka-zenske kolonije na Hudičevih otokih v francoski Guyani. On je junak drame, v kateri je igrala glavno vlogo slovita izsi-ljevalka in zločinka, lepa "Chi-cago Mary." Guerin se je spo-znal v Chicagu z banditko, ki je lovila v svoje mreže bogate, zna-ne in vplivne Chikažane ter iz-tisnila iz njih s pomočjo svoje gange ogromne vsote denarja. "Chicago Mary" je bila specija-lizirana izsiljevalka, udejstvova-la se je pa tudi pri vlomih in ro-parskih napadih. Guerin, ki je postal njen ljubimec, je zašel po-polnoma v njeno oblast. Na njen ukaz je odšel v Pariz, kjer je imel nalog, izropati American Express družbo. Pri napadu na to družbo pa je bil ujet ter ob-sojen na dosmrtno prisilno de-lo v francoski Guyani ali na Hu-dičevem otoku, pod katerim ime-nom je ta kolonija zločincev zna-na med ljudstvom. To je bilo le-ta 1906.

Toda Guerin ni bil dolgo na Hudičevem otoku, temveč je

kmalu pobegnil od tam na drzen senzacionalen način. Zdaj je bila njegova prva pot v Chica-go, da se tam pogovori z "Mary," kateri je pripisoval krivdo na izjalovit napada na ekspres družbo v Parizu. Zločinki pa je med tem postal njen bivši ljubimec Guerin nadležen, zato ga je izključila iz svoje gange in mu zagrozila, da ga ukaže "storiti trdga," če jo bo še dalje nadle-goval. Guerin, ki je le predobro poznal Mary in njena sredstva, katerih se je posluževala, je skle-nil, da bo najboljšje, če se odpra-vi iz Amerike, kar je tudi takoj storil ter odpotoval v Anglijo.

Mary pa ni mogla pozabiti njegovega neuspeha v Parizu in je pričela delati načrte za mašče-vanje. Kmalu je pregovorila svojega novega ljubimca, neke-ga gotovega Smitha, da bi Gue-rina umoril. Leta 1907 se je od-peljala s Smithom v London, kjer sta takoj pričela poizvedo-vati in stikati za Guerinom, na katerega sta nekega dne naleta-la na Russell Square. Smith je takoj ustrelil na Guerina, ki ni videl Mary in njenega spremlje-valca, in Guerin si je samo na ta način rešil življenje, ker se je v istem hipu izognil nekemu pa-santu. Morilna dvojica je bila na mestu aretirana. "Chicago Mary" je bila obsojena v pet-najstletno ječo, njen tovariš pa v dosmrtni zapor.

Koliko let je pravzaprav Gue-rin prebil za zidovi jetnišnice, te-lo v francoski Guyani ali na Hu-dičevem otoku, pod katerim ime-nom je ta kolonija zločincev zna-na med ljudstvom. To je bilo le-ta 1906.

* Znani glasbenik John Sousa je bil postat glavni Pawanee Indi-jancev.

VIŠARSKA POLENA

Spisal

NARTE VELIKONJA

"Kako to veš, Franca? Da, Franca!" je zinil, kakor da mu je kamen padel od srca. "Zdaj pa več vse."

"O, jaz to dolgo vem!"

Kako ostro ga je pogledal Mo-

hor.

"Veš, pa ne poveš!"

"Vse bo še dobro! Franca je

otrok, Matijec je otrok — vse bo

še!"

"Da ni Tineta!" je vzdihnil

Mohor.

"Da ni Tineta?" je z blazno grozo vprašal Blaž ter se skri-venčil od strahu. "Kaj praviš, Tineta? Ali je že kaj? Ali je že kaj?"

"Kaj je, ne vem! Toda bo, bo!"

"O ti moj Bog," je vzdihnil

Blaž. "O ti moj Bog!"

9.

V ozki čumnati je ležal Tine v oklepih iz mavca. Z zdravo roko si je podpiral glavo ter strmel skozi okno. Videl je na gaz mi-mo hiše in ni ušel človek njego-vemu pogledu, ko je šel mimo.

Čudno tesno in pusto mu je bilo pri sre. V teh samotnih razmišljanjih je v njem divjal strašen boj. "Da bi se sam ova-dil! Da bi se rešil teh ostrih očit-kov! Da bi se lahko spovedal." Kolikokrat se mu je v polnu zadelo, da sliši po kuhinji Fran-cetove stopinje, slišal je že, da so se odprla vrata in je France stal bled in nem na vratih.

"Da bi se ovačil! Mlad sem še. In jaz nisem kriv. Zakaj me je izval?"

S silnim naporom je zadržal v sebi očitke, ter se nasmehnil.

"Kakor otrok sem! Vse me straši! Za pokoro je še čas, za ječo je še čas. In zdaj naj grem pred sodnika. Ali ne delam po-kore z zlomljenimi udi? Ali ni to pokora? Ali sem ga hotel umoriti? Nisem. Saj ga nisem."

In mu je odgovarjal drugi

glas.

"Hotel si ga umoriti in si ga

umoril!"

"Jaz sem še mlad in za pokoro

je še čas!"

Trmasto je stisnil ustni.

"Da, čas je še!"

Toda v skrivnem kotičku srca

je žvela drobna misel, ključala,

ključala kakor vztrajen črv ob

njegovo zavest.

"Če stopi sodnik predme, bi

mu ne mogel skriti. Čisto zmrilo

me bo. Kako bi mu pogledal v

lice? In če Blaž le naznani. Če

Blaž le naznani. potem, potem

padem v ječo. In nikoli več ne

bom videl solnce. Če me celo ne

zadene vrv!"

Kakor da ga je sunilo ostro bo-

dalo, je zastokal od srčne stiske

in bolečine ter se premaknil na

postelji.

"Vrv! Okoli vratu! In bom

zabingljal v zraku!"

Krčevita groza mu je sprele-

tela ude. Spomnil se je na strašni

prizor, ko so pred njegovimi

oči obesili gališkega kmeta.

Vrgli so mu zanko okoli vratu in

kmet je takrat zatulil od strahu

in groze, zatulil, da je šlo skozi

ušesa. Nato se je opotekel v zra-

ku, kakor da misli ubežati, ter si

sam izpodbil stol izpod nog.

In še zmerom je navidezno bežal

po zraku . . . Hip, dva hipa, trije

hipi. Nato so mišice uplahnile in

oči izstopile začudeno, zaripelo,

krkavo obrobene in iz spacene-

ga obraza je pomolil jezik.

Time je skoraj zakričal ob spo-

minu.

"Vrv! In tudi jaz bom bežal

po zraku ter omahnil in pomolil

jezik!"

Z vso silo se je prevalil na po-

stelji, zagrabil za rjuho in si

obrisal kaplje znoja s čela.

"In v tako smrt naj grem sam;

prostovoljno, ko sem še mlad!

In bo takrat solnce sijalo v oči.

O, strašno, stašno!"

Smrtna zona mu je prelétela telo. Trepetal je od divje groze, ki mu je stiskala srce. Gledal je svojo zdravo, močno roko, ki mu je drgetala na rjuhi, gledal je, kakor da ni njegova.

"In ta roka bo visela ohlapno

ob meni, brez moči, brez življe-

nja!"

Dvignil si je roko prav pred

oči, gledal, kako se premikajo

kite pod kožo, kako se krčijo pr-

sti, vsak zase, po dva skupaj, k

dlani, narazen kakor škarjice,

kako obtipava palec, kako se dru-

žijo v ščepec.

"In ta roka je umorila člove-

ka! In me to zdaj mrvi in mrvi,

da bom visel!"

V tem strašnem navalu raz-

ličnih občutkov in misli, ko je vi-

sel med sovraštvom do sebe sa-

meja in nepopisno željo, da bi še

živel, da bi drugače zadržal očit-

ke v sebi, v teh samotnih pre-

mišljanjih, ko so se mu krčile

mišice od srčne stiske in boleči-

ne, mu je povrhu vsega stregla

Franca. Franca, mlada vdova,

najlepša žena v vasi, gospodinja

največjega grunta.

Pohištvo

naprodaj za štiri sobe. Se prodaj

zelo poceni. Vprašajte na 6721

St. Clair Ave., spodaj, zadaj.

(122)

Išče se

poštena slovenska žena, stara

okoli 50 let za gospodinjjo pri

vdovcu. Nič otrok. Dober dom

za dobro ženo. Pozve se na

19300 Shawnee Ave., vogal 193.

ceste. (122)

Soba

se da v najem za enega fanta.

Prost vhod. 5709 Proser Ave.

(123)

Dvojno stanovanje

se odda, eno ima 3 sob, v lepi

okolici. Cena je samo \$18.00 na

mesec. Vpraša se na 6124 Glass

Ave., v pekariji. (123)

Zamenja se

hiša, ki ima 9 sob in je za dve

družini, na E. 73. cesti, za hišo

HENRIK SIENKIEWICZ POTOP

iz poljske prevel
DR. RUDOLF MOLE

(Nadaljevanje)

Čez hip se je konj drugič zapletel in, preden ga je kralj zopet dvignil na noge, se je Rok vnovič približal za nekoliko sežnjev.

Sedaj se je že postavil pokonci v sedlu, kakor bi hotel zamahniti. Strašen je bil. Oči je izbuljil, a zobje so se mu bleščali izpod rjavih brk. Da se je konj, še enkrat izpodtaknil, še en hip, in usoda ljudovlade, švedske in vojne bi bila odločena. Toda kraljev konj je začel vnovič bežati, kralj pa se je obrnil in iz samokresov je dvakrat zablisnilo in dvakrat pošlo.

Ena krogla je zdrobila koleno Rokovemu konju. Ta se je vzpel, potem pa padel na prednji nogi in se zaril z nozdrvmi v zemljo. Kralj bi se bil mogel v tem hipu vreči na svojega zasledovalca in ga v letu podreti s sabljo, toda v oddaljenosti dvesto korakov so prihajali drugi poljski jezdec, zato se je spet sklonil v sedlu in izginil kakor strela, izpuščena s tatarskega lokā.

Rok se je izkopal izpod konja. En hip je nezavestno pogledal za ubeglim kraljem, potem se je zakotalil kakor pijanec, sedel na cesto in začel tuliti kakor medved. Kralj pa je bil vedno dalje in dalje. Naposled je izginil v črnem smrečjem gozdu.

V tem so s krikom in truščem pridirjali Rokovi tovariši. Bilo jih je petnajst. Eden izmed njih je nosil kraljevo denarnico, drugi klobuk, na katerem so bila pri-peta nočeva peresa z diamanti. Ta dva sta začela klicati:

"To je tvoje, tovariš. Po vsej pravici pripada ti tobi!"

In drugi:

"Veš, koga si preganjal? Veš, koga si dosegel? To je bil sam Carolus!"

"Za Boga! Kar je živ, še ni pred nikom tako bežal, kakor pred teboj. Neizmerno slavo si si pridobil, vitez!"

"A koliko jezdecev si še pred tem naluščil, preden si se preril do kralja!"

"Skoraj bi bil s to sabljo, kakor bi trenil, rešil ljudovlado!"

"Vzemi denarnico!"

"Vzemi klobuk!"

"Izboren konj je bil, a deset jih lahko kupiš za te zaklade."

Rok je pogledal nanje z zmedenimi očmi, naposled se je strgal in zakričal:

"Jaz sem Kovalski, a to je go-spa Kovalska! Pojte k vsem vragom!"

"Pamet se mu je zmešala!" so začeli klicati.

"Dajte mi konja! Še ga dosežem!" je vpil Rok.

Toda oni so ga vzeli pod pazduho in, dasi se je trgal, ga odvedli nazaj k Rudniku, mireč in tolažeč ga po poti.

"Ali si mu dal popra?" so klicali. "Prav mu je to prišlo, temu zmagovalcu, temu uničevalcu tolkih držav!"

"Ha, ha! Spoznal je poljske vitez!"

"Neprijetno mu postaja v ljudovladi! Težki časi so prišli nadenj!"

"Vivat Rok Kovalski!"

"Vivat največji junak, ponos vse vojske!"

In začeli so piti iz čutaric. Ponudili so tudi Roku, a on je izpil do dna polno čutarico in se je takoj znatno potolažil.

Medtem, ko so preganjali kralja, so se švedski konjeniki branili na cesti pred proštijo z junaštvom, vrednim tega slavnega polka. Dasi so bili nenadoma napadeni in bili takoj naglo razpršeni, so se ravno tako naglo zbrali radi tega, ker so jih obkrožili v gosti gruči okoli višnjevega praporca. Niti eden ni prosil za milost, toda ker so stali konj ob konju, ramo ob ramo, so

bodli z meči tako besno, da se je zdelo, da se nagne zmaga na njihovo stran. Treba jih je bilo ali na novo raztrgati, kar pa je bilo nemogoče, ker jih je obkoljeval pas poljskih jezdecev, ali pa jih do zadnjega pobiti. To drugo misel je šandorovski spoznal za boljše, zato je gručo opasal s še tesnejšim obročem in se sam vrgel na sovražnike, kakor se vrže ranjeni sokol na jato dolgokljunih žerjavov. Nastalo je grozno klanje. Sablje so se kresale ob meče, meči so se lomili ob sabljah. Včasih se je vzpel konj kakor delfin nad morsk val in čez hip padel v vrtnice ljudi in konj. Dvignili so se kriki, slišalo se je le konjsko cviljenje, presunljiv brenk železa, in hropenje zasoplih viteških prsi; nenavada na besnost je obvladala srca Poljakov in Švedov. Borili so se z ostanki sabelj in mečev; ruvali so se drug z drugim kakor jastrebi, grabili so se za lase, za brke, grizli z zobmi; oni, ki so padli s konj, a so se še mogli držati na nogah, so zbadali z noži v konjske trebuh, v človeška telesa. V dimu, v konjskem izparenju, v grozni bojni besnosti so se ljudje izpremenili v orjake in zadajali silne udarce; roke so se izpremenile v bate, sablje v blisk. Z enim zamahom so razbijali težke jeklene čelade kakor lonce, sekali po glavah, sekali roke z meči, udarjali brez odihla, udarjali brez prizanašanja, brez milosti. Izpod vrtnice ljudi in konj je začela kakor v potokih teči kri po mejdanu.

Orjaški višnjevi prapor pa je še vedno vihral nad švedskim krogom, toda ta krog se je manjšal od trenutka do trenutka.

Gospod šandorovski je divjal kakor vihar in se zadiral kakor se zadira lačni volk s šapo v me-so sveže zadušenega konja, a en jezdec ga je prekašal v besnosti, namreč oni deček, ki je prvi javil o švedih v rudniku in je sedaj z vsem praporom skočil na sovražnika. Proštov triletni žrebec, ki se je do takrat mirno pasel po grudi, stiskam od konj, ne moge se rešiti iz stiske, se je — kakor bi rekel — razsrdil kakor njegov gospod; s povešenimi ušesi, z naježeno grivo je silil naprej, grizel, rezgetal, deček pa je s sabljo na slepo mahal na levo, na desno; plava griva mu je postala krvava, ostrine mečev so mu zluknjale ramena in ude; obraz je imel presekam, toda te rane so ga le še podžigale. Bil je v nezavednosti, kakor človek, ki je obupal nad svojim lastnim življenjem in se hoče le osvetiti za svoje življenje.

V tem se je švedska gruča še bolj zmešala. Naposled je ostalo okoli kraljevega prapora samo še par ljudi. Poljske mravljice so jih popolnoma pokrile, a oni so umirali turobno, s stisnjenimi zobmi; nihče ni dvignil rok, nihče ni klical za milost.

V tem so se v gneči zaslišali glasovi:

"Vzemite prapor, prapor!"

Ko je deček zaslišal ta krik, je pogledal v planil kakor ogenj naprej. Ko je imel vsak konjenik, stoječ pri praporu, napram sebi dva ali tri poljske jezdec, je deček oplazil praporščaka s sabljo po obrazu, ta je razprotrl roki ter se z obrazom sklonil na konjsko grivo.

Višnjevi prapor je padel z njim vred.

Najbližji konjenik je grozno zakričal in zgrabil takoj za drog, dečko pa je grabil za platno, potegnil, kakor bi trenil, odtrgal, zvil v klobčič in pritiskajoč ga z obema rokama k prsim, začel na vse grlo kričati:

"Imam ga, a ne dam! Imam ga, a ne dam ga!"

Poslednji konjeniki so se vrgli nanj z besnostjo, a eden ga je še sunil skozi prapor in mu predril roko, toda v tem hipu so jih s sabljami razkropili na vse strani.

Potem se je nekaj krvavih rok iztegnilo proti dečku.

Šandorovski mu je skočil na pomoč.

"Pustite ga! On ga je vzel pred mojimi očmi in naj ga on sam odda kaštelanu!"

"Kaštelan prihaja, prihaja!" so se oglašili neštetih glasovi.

In res se je daleč zaslišal bojni klic in na poti od strani polja se je pokazal cel prapor, drveč proti proštiji. Bil je lavdanski prapor; na čelu je jezdil sam gospod Čarnecki. Ko so prišli bližje in videli, da je že vse končano, so zadržali konje; vojaki gospoda šandorovskega so se začeli vsipati proti njim.

Zdirjal je tudi šandorovski kaštelanu s poročilom, a bil je takozdanel, da ni mogel izpočetka niti priti do sape.

"Sam kralj je bil — ne vem — če je ušel..."

"Ušel, ušel!" so se oglašili oni, ki so gledali gonjo.

"Prapor je vzet. Trupa je na moč..."

Čarnecki ni rekel niti besede, se približal s konjem bojišču, ki je predstavljalo grozen in žalosten pogled. Preko dvesto švedskih in poljskih trupel je ležalo povprek, drugo poleg drugega, čisto drugo na drugem. Nekateri so se držali za lase, nekateri so umirali, grizlo se medsebojno z zobmi ali praskajoč se z nohti.

Drugi so se držali zopet kakor v bratskem objemu ali pa so ležali oprti z glavami na prsih sovražnikov. Veliko obrazov je bilo tako zmrcvarjenih, da ni ostalo na njih nič človeškega; oni, ki jih niso zmečkala kopita, so imeli odprte oči, polne strahu, bojne groze, besnosti. Kri je čepotala po zmehčani zemlji pod kopiti kaštelanovega konja.

Kaštelan je zrl vsa ta človeška telesa s takim pogledom, s kakršnim gleda gospodar na zvezan-pšenične snope, ki imajo napolniti skedenj. Zadovoljstvo je stopilo na njegov obraz. Molče je jezdil okoli proštije, pogledal na trupla, ležeča onstran za vrtom, potem pa se je vrnil nazaj na glavno bojišče.

"Pošteno delo vidim tu," je rekel. "Zadovoljen sem z vami, gospoda."

Oni pa so s krvavimi rokami vrgli čapke v zrak:

"Vivat Čarnecki!"

A kaštelan na to:

"Pojdite k zadnji straži, da se odpočijete. Gospod šandorovski, a kdo je vzel prapor?"

"Dajte sem dečka!" je zakričal šandorovski. "Kje je?"

Vojaki so ga skočili iskati in so ga našli sedečega ob steni hleva pri žrebcu, ki je padel zaradi ran in je bil v zadnjih zdihljajih. Na prvi pogled se je zdelo, da se tudi deček ne briga dosti, vendar je držal prapor z obema rokama na prsih.

Prijeli so ga in takoj odvedli pred kaštelana. Bil je bos, skuštran, z golimi prsi, s srjaco in suknjičem v capah, umazan od švedske in lastne krvi, kakor uboga para, opotekajoč se, toda še z neugaslim ognjem v očeh. Gospod Čarnecki je ostrmel, ko ga je zagledal.

"Kako to?" je vprašal. "Ali je ta dobil kraljevski prapor?"

"Z lastno roko in z lastno krvjo," je odgovoril šandorovski. —

"On nas je tudi prvi obvestil o švedih, a potem se je v najtežjem metežu tako odlikoval, da je mene samega in vse druge prekosil."

"Res je! Živa resnica! Kakor bi kdo napisal!" so zakričali tovariši.

"Kako ti je ime?" je vprašal dečka gospod Čarnecki.

"Mihalko."

"Čigav si?"

"Proštov!"

"Bil si proštov, toda postaneš sam svoj!" je odgovoril kaštelan.

Toda Mihalko ni slišal več zadnjih besed, zakaj zaradi ran, zaradi izgube krvi je omahnil in padel z glavo na kaštelanovo stremo.

"Vzemite ga in dajte mu vsako pomoč! Jaz sem porok za to, da postane na prvem sejmu vam vsem enak po stanu, kakor vam je po duši že danes enak!"

"Vreden je tega, vreden!" je zakričala šlahta.

Potem so položili Mihalka na nosila in ga odnesli v proštijo.

Gospod Čarnecki je poslušal nadaljne poročilo, ki mu ga ni podal več gospod šandorovski. Temveč oni, ki so videli, kako je preganjal gospod Rok Karola. Nepopisno je užival to pripovedovanje gospod Čarnecki, da se je prijemal za glavo ter se zopet tolkel po kolenih, zakaj razumel je, da mora po takem primeru znatno pasti pogum v Karolu Gustavu.

Gospoda Žagloba ni manj veselilo in z rokami ob boku je pravil vitezom:

"Ha, razbojnik! Kaj? Če bi dognal Carolusa, bi mu ga sam, vrag ne mogel iztrgati. Moja kri, kakor mi je Bog mil! Moja kri!"

Gospod Žagloba je začel sčasoma še sam sveto verjeti, da je stric Roka Kovalskega.

V tem je ukazal gospod Čarnecki, da poščejo mladega junaka, toda ga niso mogli najti, ker je gospod Rok in sramu in žalosti zlezal v kozolec, se zakopal v slamo in tako močno zaspal, da je šele drugo jutro ob dnevu dosegel prapor. Toda bil je še zelo žalosten in se še ni upal stricu pokazati pred oči. Ta pa ga je vseeno sam poiskal in ga začel tolažiti:

"Ne žali se, Rok!" je pravil. "Saj si pridobil itak veliko slavo, sam si slišal, kako te je gospod

kaštelan slavil: 'Tepec — je de-jal — na prvi pogled, da se zdi, da ne zna šteti niti do tri, a kakor vidim ognjevit kavalir, ki je dvignil ugled vse vojske!' "

(Dalje sledi.)

G. M. KABAY
2351 St. Clair Ave.
EUCLID, O.
Groceries, konfekcija, hladilec, cigare, cigarete in mehke pišče.
Se priporočam

Frank V. Opaskar
ODVETNIK
1119 HIPPODROME BLDG.
Main 3785
Ob torkih, četrkih in sobotah
zvečer od 6. do 8. ure na
E. 83d St. in Union Ave.
OB SREDAH IN PETKIH
1106 E. 64th St.
Res. Tel. YELlowstone 0705-W

SEDAJ se nahaja naša trgovina nasproti A. Grdina in Sinovi Furniture Store, na 15302 Waterloo Rd. FRANK JELERČIČ

JOHN SRAKAR
669 E. 159th St.
CLenville 4152
stavbeni mizar, izvršuje po nizkih cenah vsa dela v popravila na vaših hišah.

Leopold Kushlan
SLOVENSKI
ODVETNIK
Čez dan:
513 ULMER BUILDING
Zvečer od 6. do 8.
6411 ST. CLAIR AVE.
Soba št. 7. Tel. RAnd. 5105
Tel. CHerry 3982

DOBER PREMOG!
Točna postreba!
The Hill Coal Co.
1961 MARQUETTE RD.
Starl Cimpermanov prostor
HEnderson 5798
FRANK ARKO, zastopnik

NAZNANILO IN ZAHVALA
Z žalostnim sreem naznanjamo tužno vest, da je mirno v Gospodu zaspal dne 12. maja, 1931 v mestu Cleveland, naš brat

John Rudolph

Pokojni naš brat je bil rojen v vasi Dole pri Borovnici, dne 12. maja, 1868, in je bil ravno 63 let star ob času njegove smrti. V Ameriki je pokojni bival 38 let in večinoma v Clevelandu.

V dolžnost si šteje, da se prav prisrčno zahvalimo vsem našim prijateljem in znancem v mestu Clevelandu, ki ste nam tako lepo pomagali ob času smrti našega brata, kakor tudi ob času njegove bolezn. Vsa oskrba je bila tako lepa, da vam ne bomo nikdar mogli poplačati. Vseh naših dobrotnikov se gotovo ne bomo mogli spomniti po imenu, da bi se vam javno zahvalili, toda oprostite, ako bomo ime katerega izpustili, toda želimo pa vsem, da vam ljubi Bog povrne vse, kar ste nam storili v tem času.

Posebno zahvalo smo dolžni Mr. in Mrs. Frank Suhadolnik in družini, pri katerih je bil na stanovanju, in kateri so tako lepo skrbeli za njega ob času bolezn, in ga spravili v bolnišnico, lepa hvala vam. Dalje se moramo zahvaliti pogrebniku Mr. Zakrajšku, za tako lep pogreb in za vso naklonjenost za časa našega bivanja v Clevelandu. Zahvaliti se moramo Mr. in Mrs. Frank Suman, Mr. in Mrs. Anton Zalar, Mr. in Mrs. Joseph Ponikvar, Mr. in Mrs. Frank Bejanc, Mr. in Mrs. Louis Osslin, Mr. in Mrs. Thomas Simončič, Mr. in Mrs. James White, Mr. in Mrs. Joseph Novak, Mr. in Mrs. Michael Setnikar, Mr. in Mrs. John Skodlar, Mr. in Mrs. Frank Lastick, kakor tudi vsem drugim, kateri so nam bili tako na pomoč; lepa hvala vam vsem. Pokojnega priporočamo v molitve in blag spomin.

Ti naš ljubi pokojni brat, počivaj mirno in lahka naj ti bo ameriška gruda. — Zalujoci!

Frank in Joseph Rudolph, brata, Forest City, Pa.
Mary Tursič, sestra, Dole, Jugoslavija.

POSEBNO ZA TA TEDEN! TRINERJEVO VINO 79c
V KOMINOVI LEKARNI

6420 St. Clair Ave., vogal Addison Rd.
(nasproti S. N. Doma)
PRVA IN EDINA SLOVENSKA LEKARNA V CLEVELANDU

Izpolnjevanje zdravniških receptov je naša specialiteta
Podružnica poštnega urada

NAZNANILO IN ZAHVALA

Silna žalost je pretresla naša srca, in v neizrekli žalosti klonimo naše glave ob bridki izgubi, ki nas je zadela, ko je kruta smrt zamahnila s svojo koso in vzela iz naše srede našo ljubljeno soprogo in dobro mamicco

MARY ŠKERL

ki je po dolgi in težki bolezni, mirno zatisnila svoje milo oči in se preselila v večno življenje dne 7. maja, 1931. Položili smo jo k večnemu počitku na Calvary pokopališče ob mnogobrojnem spremstvu sorodnikov, znancev in prijateljev, dne 11. maja, 1931. Blaga pokojnica je bila rojena 25. decembra, 1870, v Begunjah pri Cerklju.

V srčni hvalečnosti se čutimo dolžne, da se na tem mestu iz srca zahvalimo vsem, ki so nam v tej bridki urah stali ob strani, nas tolažili in nam bili v pomoč v tem ali onem oziru. Lepa hvala vsem, ki so prišli nepozabno ranjco krogov na mrtvaškem odru, ki so molili ob njeni krsti in ki so jo spremljali na njenem zadnjem potu. Iskrena hvala nosilec krste in vsem, kiso se udeležili pogreba s svojimi avtomobili.

Iskrena hvala častitim gospodom duhovnikom župnije Marije Vnebovzete in sv. Jeronima cerkve, za spremstvo iz hiše v cerkev in na pokopališče.

Hvala slovenskemu pogrebniemu zavodu A. F. Svetek Co. za brežbino vodstvo pogreba in za vso pomoč.

Najlepša hvala za darovane prekrasne vence in cvetlice, s katerimi ste okrasili drago ranjco: Družina Joseph Wise, West Virginia, družina Anton Wise, družina John Vilič, družina Frank Škerl, družina John Škerl, družina John Suhadolnik, družina Louis Oswald, družina James Debevec, Mr. in Mrs. A. in U. Debevec, družina John Tursič, družina Anton Ule, Lorain, O., družina Louis Brezec, družina Jacob Brezec, družina Joseph Pretnar, Dr. in Mrs. F. W. D. Pinke in Mrs. MacDonald, družina Charles Grainer, Mr. C. J. Edwards, Mr. P. R. Kissling, Mr. E. F. Haflinger, družina John Polcinsky, Mr. Wm. Turner, Miss Mary Smrekar, Mr. in Mrs. A. Zallar, družina Christ Mandel, Mr. Dick Richardson, Mr. Carl Hallenback, Mr. Peter Weiss, Mr. in Mrs. B. Levy, Mr. Sylvester Fox, Mr. in Mrs. Worsky, družina F. Bradock, družina Anthony Cengel, Mr. Wm. Blaser, Mr. in Mrs. James Harper and Son, Foreman and Boys of Wheeler Co. Office Girls Club, General Electric, Men's Welding Division General Electric, N. Y. C. Coach Shop, družina F. Sternad, Miss Pearl Williams, društvo Kras, št. 3 SDZ, društvo Cleveland, št. 126 SNPJ, in Oltarno društvo.

Iskrena hvala vsem, ki so darovali za sv. mašo: Miss Rose O'Mara, Mr. Fr. Korenchan, družina Erjavec, Thompson, O., Mrs. Frances Kral, Mr. in Mrs. Fr. Jurečič, Mr. John Idovec, Mrs. Mary Mehle, Mr. Dan McIntyre, Miss Mary Gohubie, Mrs. Mary Mihelič, Mrs. Frances Tomšič, Lorain, O., Mrs. Agnes Benedict, Mrs. Apolonija Zallar, Mrs. Mary Gricar, Mrs. Mary Raddell, Mrs. J. Zallar, Mrs. Vera Koss, Mrs. George Kochman, Mr. in Mrs. A. Prijatelj, Mrs. Tony Mihelič, Mrs. Mary Podpa-dec, družina Fr. Terček, Mrs. Louise Škerl, Rev. Leo Hammer, Rev. Leonard V. Wheatly, Rev. William Randell, all from St. Jerome church; Rev. John J. Farrell, Ravenna, O., Rev. Joseph Skur, Pittsburgh, Pa., Mrs. Ivanka Škerl, družina Joe Furlan, družina Luka Terček, družina Jack Mauser, Mr. in Mrs. Milavec, Fairport, O., Mr. John Bartunek, Miss Mary Popek, Miss Mary Smrekar, Miss Wanda Holeski, Miss Julia O'Brien, Mrs. C. Szabrook, družina J. Sodja, družina Fr. Debevec, Miss Edith Hepworth, Mr. Anton Mestek, Mr. in Mrs. L. Izanec, Mrs. Mary Grainer, Mrs. Josephine Stare, Mrs. F. Ivančić.

Draga soproga in ljubljena ter nepozabna naša mamicca, počivaj v miru v ameriški zemlji, po prečkanem zemskem trpljenju, dokler nas zopet ne združi angelske trobente glas v večnem življenju. — Neutolažljivi ostali!

John Škerl, soprog.
Angela, Rudolf, Mary, John, Edward, Regina, Dorothy in Ferdinand, otroci.

Cleveland, O., 22. maja, 1931.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO!

Vsem cenjenim prijateljem in znancem naznanjamo, da smo preselili svojo garažo in popravilnico avtomobilov iz 1275 E. 61st St. na

6110 St. Clair Ave.

Tu imamo sedaj večje prostore, kar bo nam omogočilo nuditi bolj točno in boljše postrežbo. Vse naše delo je garantirano ter po zmerni ceni. Kadar imate avtomobil, ki je v slabem stanju ali pa potrebuje prebarvanja, ne odlašajte, pač pa pripeljite ga k nam, ali pa nas pokličite in prišli ga bomo iskati.

Se priporočamo za naklonjenost.

Rich and Barman Co.

6110 ST. CLAIR AVENUE

Vogal East 61st St. in St. Clair Ave.
Zadaj za Kremžar trgovino s pohištvom

A. J. ŽUŽEK
ODVETNIK

Urad: 210 Engineers Bldg. — Main 8038
Stanovanje: 15708 Parkgrove Ave. — Kenmore 2557-J